

Tinn kommune

STRATEGISK NÆRINGSPLAN 2010→

K-sak 3/10

Vedtatt i Tinn kommunestyre 28. januar 2010

Rjukan, sentralt på Østlandet.
Gode veier og transporttjenester

Kongsberg	95 km	Torp	187 km
Grenland	150 km	Kristiansand	285 km
Oslo	180 km	Bergen	340 km
Larvik	183 km		
Gardermoen	213 km		

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Innledning	3
Nåsituasjon	4
Statistikk	4
Sysselsetting	4
Arbeidsledighet	5
Næringsutvikling i Tinn Kommune	5
Målsettinger for planen	7
Tiltak	8
Næringsarealer/lokaler	8
Boligarealer og bomiljø	8
Stedsutvikling	9
Kommunale tjenester og service	10
Handel og service	10
Reiseliv	10
Industri	12
Profilering og omdømmebygging	13
Generelle rammebetingelser	13
Andre rammebetingelser	14
Næringskommunen Tinn	14
Organisering av arbeidet	15
Underlag for arbeid med strategisk næringsplan	15
Vedlegg 1	17
Strategi Rjukan Næringsutvikling AS.....	17
VisitRjukan/ reiselivsbransjens innspill til næringsplanen på fokusområder og tiltak ..	18
Landbruk	19
Rjukan på UNESCO's verdensarvliste	19
Interkommunalt arbeid	19
Energi- og Klimaplan.....	20
Utbyggingsoppgaver	20

Forord

Næringsplanen for Tinn kommune er et resultat av et arbeid der næringslivet har gitt innspill til arbeidsgruppa. Det har vært forskjellige «dugnader» som ligger til grunn for arbeidet i tillegg til at Eivind Nilsen fra Læringsentreprenørene DA bisto som prosessveileder 2 – 3 timer i forbindelse med oppstart av arbeidet.

Arbeidsgruppa har bestått av:

- Turid Opedal, leder
- Finn Arild Bystrøm
- Gunhild Lurås
- Runar Espeland
- Steinar Miland
- Rune Heidenstrøm
- Steinar Bergsland
- Trond Skjelhaugen

Slettet: <#>¶

Fra administrasjonen har vi fått bistand fra:

- Nærings sjef Audun Mogen
- Ass. Rådmann Håvard Lurås/ rådmann Rune Lødøen

Innledning

Kommunens rolle i næringsutviklingsarbeidet har endret seg fra tilrettelegging av arealer, til større vekt på planmessig tilrettelegging av rammebetingelser og strategisk næringsarbeid i samarbeid med det lokale næringsliv. Arealbehov er vanskelig å forutsi fordi utviklingen og valg av lokalisering blir påvirket av forhold som bl.a. nye produksjonsmetoder, strukturendringer i bransjen, kommunale rammebetingelser som attraktive boligarealer, barnehage tilbud og tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Det viktigste på lang sikt er å ha avsatt en viss mengde areal egnet for næringsaktivitet generelt.

Formålet med en strategisk næringsplan er å utarbeide en omforenet og forankret næringspolitisk plattform for Tinn kommune. I dette ligger at det skal utarbeides langsiktige mål og strategier for det næringspolitiske arbeidet i kommunen som politikere, offentlig forvaltning og næringslivet er enige om, og som fungerer som utgangspunkt for konkrete satsingsområder og samarbeidsprosjekter. En strategisk næringsplan skal fokusere på utfordringer og muligheter - ikke være en sum av ulike mål og strategier i de enkelte deler av kommunen eller bransje. Forutsetningene må være at det er den samlede kommunen som skal gis en best mulig utvikling, selv om dette i noen tilfeller kan tenkes å stå i et motsetningsforhold til interesser hos enkelte deler av kommunen/enkeltaktører. Står en samlet, vil en ha mulighet til å nå mål som er større enn noen vil kunne nå på egenhånd.

Formålet med utarbeidelse av strategisk næringsplan er å danne grunnlag for videreutvikling av eksisterende næringsliv, nyetableringer og å legge retningslinjer for videre næringsutvikling.

Hensikten med planen er i korthet å:

- Bidra til at næringslivet får stabile og forutsigbare rammebetingelser
- Økt samarbeid og samhandling mellom kommunen og næringslivet
- Legge til rette for å styrke og utvikle et allsidig næringsliv i kommunen
- Bidra til nyetableringer
- Fokusere på kommunale aktiviteter som er viktige for næringslivet

Nåsituasjon

I gjeldende kommuneplan 2006 – 2018 er det formulert følgende visjon: Reiselivskommunen Tinn.

Det er valgt strategier for å nå kommuneplanens visjoner og mål. Strategiene er knyttet til nærings- og kompetanseutvikling, estetikk/kultur og identitet. Det skal satses på byen, bygdene og fjellet.

Kommuneplanen angir overordnede mål for kommunal tjenesteproduksjon.

Tinn kommune har følgende satsningsområder:

- Ha en samordnet og helhetlig utvikling av kommunens tjenester
- Næringsutvikling
- Utvikle fleksible og kvalitative gode tjenester
- Ha dialog med brukerne
- Framstå som en kommune som det er lett å orientere seg i og hvor henvendelser raskt blir fulgt opp
- Utvikle en effektiv organisasjon
- Være en attraktiv arbeidsgiver for derigjennom å sikre kvalifisert arbeidskraft
- Ha økonomisk kontroll og handlefrihet
- Fortsatt ha et lokalsykehus
- Opprettholde og videreutvikle tilbudet i Videregående skole
- Tinn kommune skal utvikles med fokus på kompetanse for næringslivets og befolkningens behov

Videre skal det legges vekt på

- Levende og aktive lokalmiljøer i alle deler av kommunen
- Frivillig arbeid
- Infrastruktur
- Samfunnsikkerhet
- Tilgjengelighet til tidsriktige boliger og tomter

Statistikk

Sysselsetting

Sysselsetting i Tinn kommune fordelt på ulike næringer:

Næring	År 2000	År 2001	År 2002	År 2003	År 2004	År 2005	År 2006	År 2007	År 2008
Annen pers. tjeneste	92	105	88	86	97	96	100	114	107
Bygg og anlegg	315	304	286	275	286	305	338	321	323
Forr. tjeneste	167	189	179	182	173	186	164	190	197
Handel	302	294	298	298	327	337	312	309	335
Helse- og sosial	645	678	640	707	688	706	681	731	705
Hotell og restaurant	136	113	109	111	123	124	130	122	115
Industri	656	646	639	587	532	559	566	539	525
Offentlig adm.	202	195	168	195	161	145	170	156	159
Primær	113	99	103	90	69	88	106	102	96
Transport	188	183	179	154	131	145	163	161	164
Undervisning	217	216	216	209	198	194	200	209	194
SUM	3033	3022	2905	2894	2785	2885	2930	2954	2920

Kilde: Telemarksforskning

Til tross for fortsatt befolkningsnedgang, er det tegn som tyder på vekst både i antall bedrifter og arbeidsplasser i kommunen. Befolkningstallet ved utgangen av 2008 var 6010.

Satsningen på reiseliv i kommunen gir positive virkninger for sysselsatte i bygg og anlegg, forretningsmessige og personlige tjenester og handel.

Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten i kommunen er lav, og er kraftig redusert de siste årene. Arbeidsledigheten ved utgangen av året viser følgende utvikling:

År	2004	2005	2006	2007	2008
Arbeidsledige %	3,9	2,1	1,5	1,2	2,1

Næringsutvikling i Tinn Kommune

Tinn Kommunes næringsutvikling skjer i hovedsak gjennom næringselskapet Rjukan Næringsutvikling AS (RNU). Selskapet eies av Tinn kommune med 60% og Norsk Hydro ASA med 40%. Tinn Kommune er også eier av stiftelsen Øst-Telemark etablerersenter (ØTE) sammen med kommunene Notodden og Hjartdal. ØTE driver i hovedsak etablererveiledning og tiltak for å stimulere til etablering av mindre foretak.

Rjukan Næringsutvikling har et nært samarbeid med Telemark Fylkeskommune og Innovasjon Norge i forbindelse med offentlige virkemidler. Dette er virkemidler, tjenester og programmer som skal bidra til å utvikle distriktene, øke innovasjonen i næringslivet og profilere norsk næringsliv og Norge som reisemål.

Det er også utviklet et godt samarbeid i Kongsbergregionen og det jobbes med regionalt samarbeid om næringsutvikling. Tinn kommune er medlem av Kongsbergregionen.

Rjukan Næringsutviklings virksomhet

Selskapets virksomhet består i å fremme næringsvirksomhet i kommunen med hovedfokus på lokal verdiskapning, trygging og etablering av arbeidsplasser gjennom utvikling av eksisterende virksomheter og tilrettelegging for nye virksomheter.

Selskapet skal arbeide innenfor rammen av godkjente næringsplaner og handlingsplaner i kommunen. Selskapet skal samarbeide med det offentlige virkemiddelapparatet samt lokale, regionale og sentrale myndigheter.

Selskapet skal:

- Ha ansvar for arbeid med næringsplaner og handlingsplaner i Tinn kommune, herunder samordning av disse med kommunens øvrige planer som har betydning for næringsutvikling
- Være aktiv bidragsyter overfor kommunen i saker og forhold som har betydning for næringsutvikling og næringsliv
- Være kontaktskaper mellom næringslivet og det offentlige: kommunen, fylkeskommunen og statlige organer

- Være rådgiver og ressurs for næringslivet når det gjelder kontakt med offentlige myndigheter samt veiledning når det gjelder støtte og tilskuddsmidler
- Arbeide for samordning av statlige, fylkeskommunale, kommunale og private ressurser som er tilgjengelige for å trygge og videreutvikle bestående arbeidsplasser og utvikle nye arbeidsplasser i kommunen
- Bidra til at Tinn fremstår som en attraktiv kommune for næringsutvikling, overfor sentrale myndigheter og investormiljøer
- Bidra til markedsføring av Tinn kommune og Rjukan som sted å etablere seg
- Oppfølging og utvikling av eksisterende bedrifter

Rjukan Næringsutvikling (RNU) har hovedfokus på industriutvikling og reiselivsutvikling. RNU, Rjukan Næringspark og Herøya Industripark har samarbeid om forretningsutvikling. RNU er også en del av "samarbeid om næringsutvikling" i Kongsbergregionen.

RNU har utarbeidet egen strategi for industriutvikling og skal i 2010 igangsette arbeidet med strategi for reiselivsutvikling.

RNU vil være ansvarlig for oppfølging og drift av partnerskapet "Rjukan Partner" i Tinn kommune. Beskrivelse av partnerskapet ligger som vedlegg til denne strategien.

Tinn Kommune har gitt RNU ansvar for oppfølging av flerpartsavtalen i Gaustaområdet.

Rjukan Næringsforum

Rjukan Næringsforum (RNF) er under etablering. RNF er bransjeorganisasjonenes felles forum. RNF skal arbeide med næringslivets rammebetingelser, fellesoppgaver og samarbeidsprosjekter. Det skal arbeides for at RNF kan ansette en fast medarbeider som skal gjennomføre forumets oppgaver og støtte bransjeorganisasjonene.

Målsettinger for planen

Å skape attraksjonskraft som bo- og etablerersted

- Offensiv profilering og identitetsbygging
- Fokusere på infrastruktur, arealutvikling og vertskapsfunksjon
- Oppruste Rjukan by slik at den fremstår som en attraktiv og godt vedlikeholdt by med sitt arkitektoniske særpreg.
- Fokusere på gode bo og oppvekstmiljøer i Tinn kommune
- Videreutvikle og ta vare på arrangementskompetansen Tinn har opparbeidet gjennom mange år gjennom nasjonale og internasjonale idretts- og kulturarrangementer

Å skape flere attraktive arbeidsplasser i Tinn kommune

- Videreutvikle og forsterke eksisterende næringsvirksomhet
- Stimulere til nyetablering, nyskaping og fornyelse i næringslivet
- Utarbeide strategi for statlige arbeidsplasser
- Aktiv regional og nasjonal næringspolitikk
- Entreprenørskap i skolen
- Attraktive utdanningstilbud

Å tilrettelegge for næringsutvikling og en god dialog med næringslivet

- Det skal arbeides langsiktig og helhetlig med utvikling av arealplaner
- Jobbe aktivt med å skaffe gode rammebetingelser for næringslivet
- Næringslivet skal delta aktivt i utvikling av næringsområder/saker
- Det arbeides med å etablere næringsforum som skal være et felles talerør for næringslivet i kommunen

Tiltak

Næringsarealer/lokaler

Mål:

Det skal utarbeides en oversikt over til enhver tid ledige kommunale og private næringsarealer/lokaler i kommunen og et godt mottaksapparat for oppfølging av forespørsler. Arealer som er regulert til næring skal raskt og effektivt utnyttes. Det må legges vekt på estetikk og gode miljøer, Rjukan Næringspark er et slikt eksempel.

Tiltak som skal gjennomføres for å nå målet:

Regulerte næringsarealer og ledige næringseiendommer/lokaler presenteres og ajourføres i egen portal og skal også linkes opp mot Tinn kommunes hjemmeside. Forespørsler skal sentraliseres og koordineres via Rjukan Næringsutvikling. Arealer, planer og konsepter som skal presenteres i portalen er hver enkelt aktør sitt ansvar å fremskaffe.

Ansvar: Tinn kommune i samarbeid med Rjukan Næringsutvikling, Rjukan Næringsbygg

I løpet av 2010 skal kommunen utrede om det er behov for å tilrettelegge for flere nye arealer for ulike typer næring.

Ansvar: Tinn kommune i samarbeid med Rjukan Næringsutvikling og Rjukan Næringsbygg.

Boligarealer og bomiljø

Mål:

Tinn kommune skal ha tilstrekkelig med boligareal som tilfredsstillende dagens og morgendagens behov. Hele kommunen og dens forskjellige kvaliteter skal utnyttes. Det skal spesielt satses på moderne boliger, bomiljøer og fasiliteter tilpasset unge etablerere.

Planer som utvikles skal brukes i det videre arbeidet mot investorer og utbyggere og være en del av presentasjonen i portalen for næringsarealer/ lokaler.

Tiltak som skal gjennomføres:

Alle regulerte boligarealer skal kartlegges og beskrives, det samme med kommunens boligmasse

Ansvar: Tinn kommune

Nye boligarealer som tilfredsstillende kravene til bomiljø, fasiliteter og kvalitet skal utredes og beskrives og skal være et innspill til kommunedelplanarbeidet.

Ansvar: Tinn kommune

Det skal utarbeides planer, og tegninger for områdene som viser hvordan og hva som kan bygges både av eneboliger og leilighetsbygg.

Ansvar: Tinn kommune.

Mål:

Tinn kommune skal forsterke og satse videre på vedlikehold, forskjønnelse, tilrettelegging og miljøarbeid i byen og bygdene. Arbeidet med opprustning av Rjukan by skal forsterkes og prioriteres, stedsutvikling som er igangsatt i bygdene gjennom småsamfunnsprosjektene skal fortsette. Vi har som mål at Rjukan er det foretrukne handel, service og trivselscenter i Øvre Telemark.

Tinn kommune skal fortsette arbeidet med utvikling av skoletilbud i kommunen. Tinn kommune har satset sterkt på egne skoler gjennom nybygging og kompetanseheving.

Tinn kommune har bidratt til utvikling av skoletilbudet på Rjukan Videregående Skole, spesielt innenfor idrett med linje for volleyball, klatring, alpin som er knyttet opp mot både allmennfag og yrkesfag ved skolen. Det arbeides med å få et høyskoletilbud innenfor område natur og miljø. Det er inngått en intensjonsavtale med universitetet på Ås.

For Tinn kommune er det viktig å arbeide for at Rjukan Videregående Skole har et utdanningstilbud som bidrar til rekruttering til kommunens næringsliv og til behovet for omstilling.

Tiltak som skal gjennomføres:

Samarbeid gjennom partnerskap

Samarbeid mellom Tinn kommune og næringslivet gjennom en partnerskapsavtale/ plan for vedlikehold og utvikling samt gode kommunikasjonsløsninger mellom Rjukan, fjellene og bygdene skal etableres. Fjellbussen mellom Rjukan og Gaustaområdet er i drift og må minimum sikres dagens drift.

Ansvar: Tinn kommune/ Rjukan Næringsutvikling/ visitRjukan

Arrangementene i kommunen er et viktig bidrag for stedsutvikling. Arrangementene og kompetansen skal sikres og være en del av partnerskapet.

Finansieringen av tiltak og arbeidet skal være en del av avtalen.

Ansvar: Tinn kommune

Stimulere til ytterligere samarbeid om småsamfunnsutvikling i bygdene. Prosjektene bør samordnes med felles plan og prosjektledelse.

Ansvar: Tinn kommune

Det skal arbeides med å få et høyskoletilbud innenfor natur og miljø. Det er inngått en intensjonsavtale med universitetet på Ås.

Ansvar: Tinn kommune

Kommunale tjenester og service

Mål:

Tinn kommune skal ha gode og effektive tilbud på tekniske tjenester, skoler, barnehager, helse- og omsorgstjenester, samt kultur- og idrettsaktiviteter for å tiltrekke seg nye bedrifter og flere arbeidsplasser. Vedlikehold av kommunale bygg, veier og anlegg skal prioriteres.

Tiltak som skal gjennomføres:

Det skal utarbeides og distribueres velkomstmapper med relevant informasjon til nye innbyggere og til bedrifter som ønsker å etablere seg i kommunen.

Ansvar: Tinn kommune

Kommunen skal gi raske og avklarende svar på henvendelser fra bedrifter og enkeltpersoner ved spørsmål om tildeling av næringsstomter, bygge- og reguleringssaker og nyetableringer.

Ansvar: Tinn kommune.

Nyetablerere skal få god service og bistand ved henvendelse til kommunen eller næringssekskapet.

Ansvar: Tinn kommune.

Handel og service

Mål:

Næringslivet i kommunen skal kjennetegnes av stabil og lønnsom utvikling, mangfold og kompetanse. Det skal tilrettelegges for etablering av flere bedrifter i kommunen.

Det skal tilrettelegges for gode tilbud innen handel, service og håndverk for kommunens innbyggere og besøkende med fokus på utvikling og opprustning av Rjukan by som ledende handelssentrum.

Tiltak som skal gjennomføres:

Opparbeide parkerings- og fellesarealer på en innbydende måte.

Hovedansvar: Tinn kommune i samarbeid med næringslivet og gårdeiere.

Næringslivet skal skape aktiviteter i de lokale sentra som markedsdager og lignende.

Ansvar: Næringslivet, lokale lag og foreninger.

Tinn kommune og næringslivet skal årlig arrangere næringslivets dag for å fokusere på næringsutvikling i kommunen. Målgrupper er politikere, off. administrasjon og næringsliv.

Ansvar: Tinn kommune og næringslivet.

Reiseliv

Tinn kommune har status som Nasjonalparkkommune. I kommuneplanen er reiseliv pekt ut som det viktigste satsingsområdene fremover.

Tinn kommune vil i sin satsning legge vekt på de innspill som bransjen selv har skissert (jfr.vedlegg) som innspill til arbeidet med næringsplanen.

Tinn kommune har en unik natur med Sør Norges høyeste fjelltopp, Gaustatoppen 1883 moh som naturlig midtpunkt. Gaustaområdet har en positiv utvikling og er et hovedområde for reiselivsutvikling i Tinn kommune. Området har alpint som hovedsatsning og det er gjort

betydlige investeringer i utvidelse av tilbudene de seneste årene, både i alpinutbygging, sengekapasitet og fritidsboligbygging. Det er i tidsrommet 2006 - 2009 investert ca 1,3 milliarder NOK i området. Det foreligger nye utbyggingsplaner for det dobbelte av dette i årene som kommer. Gaustabanen er et viktig produkt i denne sammenheng, her foregår det utvikling som skal sørge for at Gaustabanen åpnes for kommersiell drift fra februar 2010. Gaustabanen er et "fyrtårnprodukt" og som bidrar til at området skiller seg ut, et unikt tilbud både sommer og vinter. Utbyggere, grunneiere, aktørene i Gaustaområdet og Tinn kommune har en utbyggingsavtale (flerpartsavtalen) som er viktig for helhetssatsningen. Fylkesvei 651 (Svineroiveien) har blitt utbedret til tofelts vei mellom Dale og Svineroi gjennom et spleiselag mellom Telemark Fylkeskommune med 20 mill NOK, Tinn Kommune med 20 mill NOK og utbyggerne i området med 7 mill NOK.

Kommunen er den naturlige innfallsport fra sør, til nasjonalparkområdet Hardangervidda med sitt høyfjellsplatå og unike villreinstamme. Krossobanen, svevebanen fra byen til fjellet har en viktig funksjon i denne sammenheng.

Norsk Villreinsenter Sør er etablert i Tinn kommune ved Møsvatn. Villreinsenteret får en fremtidig rolle i reiselivsutviklingen i Tinn. Villreinsenteret representerer et tungt kompetansemiljø innenfor natur og miljø.

Norsk Industrierbeidermuseum på Vemork og Rjukan by har en sentral rolle i krigshistorien knyttet til den andre verdenskrigs kanskje mest spektakulære sabotasjeaksjon - Tungtvannaksjonen. Norsk Industrierbeidermuseum formidler også industrihistorien.

Rjukan med sin særegne industrihistorie og tilhørende transportåre er også en spennende kandidat til å komme på Unescos Verdensarvliste. Rjukanbanen med fergene Ammonia og Storegut vil bli et viktig produkt i reiselivssatsningen. Dette er en viktig satsning og har høy prioritet i Tinn Kommune. Tinn kommune har ansatt egen Verdensarvkoordinator som jobber med dette på heltid.

Mål:

Bli den viktigste og mest attraktive helårs reiselivsdestinasjonen i Norge.
Få Rjukan inn på Unescos Verdensarvliste.

Tiltak som skal gjennomføres:

Det skal utvikles en helhetlig reiselivsstrategi for Tinn kommune innen utgangen av 2010. Videre utvikling av reiselivet skal baseres på strategien, handlingsplanene innarbeides i rullering av næringsplanen.

Ansvar:: Tinn kommune/ RNU/ visitRjukan

Delstrategien "Reiseliv i industriens vugge" (RiiV) skal følges opp og arbeidet med igangsatte tiltak skal fortsette

Ansvar:: Tinn kommune/ RNU / visitRjukan

Partnerskapet "Rjukan partner"

Partnerskapet er en avtale mellom Tinn kommune og aktørene om reiselivsutviklingen.

Den omfatter derfor både reiselivsaktører og aktører fra andre bransjer som har interesse av at Tinn utvikles som reisemål.

Partnerskapet i Tinn skal være et verktøy for å sikre utviklingen av Tinn som reisemål.

Partnerskapet er altså et strategisk verktøy. Målet er å øke gjennomføringsevnen og å sikre at det helhetlige reiselivsproduktet ivaretas.

Modellen er tilpasset til Tinns utfordringer og skal bygge på:

- den kommunale planleggingen
- vedtatte strategier for reiselivsutviklingen

Partnerskapet i Tinn ønsker å komme raskt i gang og få oppslutning om modellen.

I første omgang er målet å få til avtaler på områder som er svært viktige ift strategien og/eller der det er enkelt å få til løsninger. Partnerskapet skal etter hvert utvides.

Målet er at partnerskapet skal bli en aktør som blir konsultert i strategisk viktige spørsmål – både ift reiselivs- og lokalsamfunnsutviklingen

Ansvar: Tinn kommune/ RNu /visitRjukan

Samarbeide tett med alle aktuelle reiselivsaktører, om kvalitet, service, videreutvikling og markedsføring.

Ansvar: Tinn kommune/ RNu/ visitRjukan

Tilrettelegge areal og infrastruktur for økt overnatting, konferansekapasitet i Rjukan gjennom varme senger

Ansvar: Tinn kommune/ visitRjukan

Industri

Tinn kommune skal fremstå som et moderne og attraktivt vekstområde for industrietablering. Industriutvikling vil i stor grad skje gjennom det etablerte samarbeidet mellom Tinn kommune og Hydro. Partene har etablert Rjukan Næringsutvikling AS som vil stå for den praktiske tilrettelegging for å tiltrekke seg nye moderne virksomheter.

Det er viktig å tilrettelegge for utvikling av eksisterende næringsvirksomhet.

Dette er næringer som er svært konkurranseutsatt og det kan svinge stort i forhold til sysselsetting og inntjening. Det er ofte ting som er utenfor industriens kontroll som bestemmer den videre utvikling. Her kan nevnes alt fra risikovillig kapital til generelle rammevilkår. (se også vedlegg)

Næringspolitikk må sees i en større helhet og dreier seg også om omdømme og hva som oppfattes som det ”gode bosted”. Kommunens ansvar vil ofte gå på tilrettelegging gjennom arealplaner, boliger, gode skoler, barnehager, miljø, kraftpriser osv.

Vår geografiske plassering gir oss utfordringer, ikke minst når det gjelder å arbeide for enda kraftigere samferdselstiltak som bedre kollektivtrafikk og veier.

Mål:

Legge til rette for å skape inntil 100 nye arbeidsplasser innen 2014 med fokus på kompetansearbeidsplasser og høyteknologisk produksjonsteknologi. Stimulere og videreutvikle eksisterende virksomheter.

Det skal også vektlegges arbeidsplasser for begge kjønn, nyetableringer som forsterker og utvikler ”underleverandørindustrien” og stimulere ”knoppskyting” innen eksisterende virksomheter.

Tiltak som skal gjennomføres:

Rjukan Næringsutvikling sin strategi for industriutvikling skal legges til grunn for arbeidet (ligger som vedlegg)

Ansvar: Tinn kommune/ RNu

Drive intensiv nettverks- og alliansebygging i alle potensielle miljøer og arenaer som kan føre til etableringer av virksomheter, inkludert politiske myndigheter.

Ansvar: Tinn kommune

Profilering og omdømmebygging

Mål:

På bakgrunn av de fortrinn Tinn har, skal kommunen profileres som et attraktivt sted å etablere seg både for bedrifter og privatpersoner. Profileringen rettes inn mot områder som styrker kommunens omdømme.

Tiltak som skal gjennomføres for å nå målet:

Partnerskapet "Rjukan partner" skal brukes aktivt og være plattform for samarbeid om å styrke markedsføring og omdømmebygging av Tinn kommune

Ansvar: Tinn kommune/ RNu /visitRjukan

Det skal samarbeides på tvers av næringsliv, organisasjoner og med Tinn kommune om en felles plattform for profilering av Rjukan/Tinn som sted. Det skal utarbeides en kommunikasjonsstrategi med tiltak som bidrar til å synliggjøre Tinns fortrinn som bo- og etablersted.

Ansvar: Tinn kommune / RNu/ visitRjukan

Nasjonale, regionale og lokale standarder for skilting og profilering

Det skal jobbes med å implementere dette i Tinn kommune

Ansvar: Tinn kommune/ visitRjukan/ Telemark Fylkeskommune og næringslivet.

Generelle rammebetingelser

For at Tinn kommune skal nå sine målsettinger er det noen grunnleggende oppgaver som må løses. Med utgangspunkt i vår beliggenhet er alle typer infrastruktur avgjørende. Kommunen må ta et hovedansvar for mye av den sentrale infrastrukturen i kommunen. Tinn kommune fremstår som en egen bo- og arbeidsregion med de utfordringer og muligheter det fører med seg både for arbeid, bolig og oppvekstvilkår.

Veier – kommunale, fylkesveier og riksveier.

For at veistandarden i og rundt kommunen skal ha en akseptabel standard må det jobbes både politisk og administrativt. Det må jobbes lokalt, regionalt og inn mot sentrale myndigheter.

Vann og avløp

Tinn kommune har et kommunalt selskap, Tinn Vann og Avløp (TVA), som legger til rette med gode løsninger for vann og avløp i nye utbyggingsområder.

Alpin infrastruktur

Tinn ønsker å bli et ledende vintersports sted. I denne sammenheng er alpin infrastruktur avgjørende. Tinn kommune vil legge til rette for slik infrastruktur.

Bredbåndstilgang

Tinn Kommune har 100% dekning for fastboende, og tilbud til de fleste fritidsboliger. Bredbånd vil ha stor betydning for nyetableringer, styrke det eksisterende næringsliv og i større grad legge til rette for fjernarbeid der mye av arbeidet kan gjøres fra hjemmet eller fritidsbolig.

I kommunen har utbyggingselskapene også etablert et horisontalt bredbåndsnett knyttet til de nasjonale bredbåndsringene som gir et betydelig potensiale for etterspurte kapasiteter og legger grunnlag for moderne etableringsmuligheter innenfor IKT næringene.

Andre rammebetingelser

Arbeidsgiveravgift

Tinn Kommune er i sone II hvor arbeidsgiveravgiften er 10,6% mot 14,1% i sone I

Kraft

Tinn Kommune har gode og langsiktige betingelser for både næringsliv og innbyggere. Prisen på kraft i Tinn er blant de laveste i landet.

Næringsfond

Tinn Kommune har eget næringsfond.

Innovasjon Norge

Tinn kommune er klassifisert i sone IV som gir næringslivet i kommunen særlige retter i henhold til offentlig støtte til F&U, Innovasjon og utviklingsprosjekter.

Veletablerte og godt vedlikeholdte næringsparker i et tradisjonelt industrimiljø

- sikker strøm/ kraft forsyning
- prosessvann
- logistikk
- industrikultur
- tjenester
- elektronisk kommunikasjon

Næringskommunen Tinn

Det er etablert en samarbeidsmodell for næringsutvikling med Hydro. Rjukan Næringsutvikling AS er opprettet. Det er etablert et eiendomsselskap og det arbeides med et investeringsselskap som en del av denne samarbeidsmodellen. Et felles næringsforum for bransjeorganisasjonene er også under etablering

Antall bedriftsetableringer har økt i 2007. Det arbeides kontinuerlig med mulige etableringer av nye bedrifter. Utvikling i antall bedrifter/enkeltmannsforetak har vært slik:

Beskrivelse	2004	2005	2006	2007
Antall bedrifter	714	719	748	773

VisitRjukan er kommunens destinasjonsselskap, og bidrar til at reiselivet utvikler seg positivt. Gjestedøgnstatistikken viser følgende:

Beskrivelse	2004	2005	2006	2007	2008 *)
Gjestedøgn	148 869	154 601	157 313	157 427	157 460

*)Tallene for 2008 viser en god økning fram til og med juli. Den økonomiske nedgangen har medført at man året under ett nådde samme resultat som 2007. Det er de norske besøkende som har gått ned. Tallene viser at folketallet i kommunen mangedobles i høysesongene.

Ved siden av å skape arbeidsplasser, skal reiselivssatsingen også gjøre kommunen attraktiv som bosted, og for etablering av andre bedrifter.

Det er vedtatt en strategiplan for landbruket i Tinn. Planen inneholder konkrete forslag til hvordan landbruket i Tinn skal styrkes.

Et aktivt landbruk er en forutsetning for levende bygder og et vakkert kulturlandskap. Med den dramatiske nedgangen vi har hatt i landbruket i Tinn de siste åra, er det behov for sterke virkemidler for å opprettholde eller helst bidra til vekst i denne næringen.

Kombinasjonen jord, skog, fjell og utmark er det historiske ressursgrunnlaget som Tinnlandbruket er tufta på og dette grunnlaget må også framtida bygges på.

Årlig utgjør verdiskapningen i landbruket i Tinn ca. 100 mnok, dette tallet inkluderer ca. 20% av omsetningen som er knyttet til hyttebygging i Tinn.

Formannskapet har det politiske ansvaret som næringsutvalg

Organisering av arbeidet

Næringsarbeid i Tinn kommune skjer i hovedsak gjennom Rjukan Næringsutvikling med fokus på industri og reiselivsutvikling. I tillegg er det en del aktivitet knyttet til næringsutvikling internt i Tinn kommune. Landbrukskontoret er ofte involvert i næringsutvikling relatert til primærnæringen. Planavdeling kan til tider bli tungt involvert i utbyggingsprosjekter. Rådmannsnivået er aktive i mange prosjekter som kan relateres til næringsutvikling.

VisitRjukan er et aksjeselskap som løser vertskapsfunksjonen for Tinn kommune. Selskapet er tungt involvert i flere prosjekter som vil påvirke reiselivsutviklingen i kommunen.

Underlag for arbeid med strategisk næringsplan

I strategisk næringsplan for Tinn kommune er det lagt vekt på hvilke roller kommunen kan ta i forbindelse med næringsutvikling. Som underlag for denne planen er det tatt utgangspunkt i kommunens øvrige planverk som;

- Fylkesplan
- Kommuneplanen
- Landbruksplan
- Kulturplan
- Strategi for Rjukan Næringsutvikling
- Strategi for VisitRjukan

- Strategi for Landbruk
- Næringsanalysen for Tinn kommune

Tinn kommune skal stimulere til lokal næringsutvikling i overensstemmelse med kommunens beliggenhet, regionale rolle og øvrige strategier knyttet til hver enkelt næring.

Denne planen inneholder konkrete mål og delmål som må innfris for at Tinn kommune skal få et konkurransedyktig næringsliv og flere arbeidsplasser. Under hvert mål er det beskrevet hvilke tiltak som må gjennomføres for å oppnå målsettingene og hvem som er ansvarlig for gjennomføringen. Ansvar for gjennomføring av tiltakene er i utgangspunktet Tinn kommune i nært samarbeid med næringslivet, aktuelle lag og foreninger.

Vedlegg 1

Strategi Rjukan Næringsutvikling AS

Industriutvikling

Industriutvikling vil i stor grad skje gjennom det etablerte samarbeidet mellom Tinn kommune og Hydro. Partene har etablert Rjukan Næringsutvikling AS.

Rjukan Næringsutvikling skal ha hovedansvar for at visjoner og målsettinger oppnås.

Visjonen er at Rjukan skal fremstå som et moderne og attraktivt vekstområde for industrietablering.

Strategi - målsetting om å skape 100 nye industriarbeidsplasser innen 2014.

Primært er det ønske om;

- Høyteknologisk produksjonsteknologi basert på ”primære” industrifaktorene som Rjukan har god forutsetninger for. Fokus på kompetansearbeidsplasser og høyteknologisk produksjonsteknologi basert på ”primær” innsatsfaktorene som Rjukan har.
 - Veletablert og vedlikeholdt næringspark
 - Vedlikehold og driftstjenester
 - Sikker strømforsyning
 - Prosessvann
 - Elektronisk kommunikasjon
 - Logistikk
 - Industrikultur
- Nyetableringer som forsterker og utvikler ”underleverandør-industrien”

Virkemidler og forutsetninger som må bearbeides:

- Kompetanse – tilgang på kvalifisert arbeidskraft
 - Kompetansekrevede industri
 - Høyteknologisk industri
- Synergi
 - Utnytte Rjukans innsatsfaktorer
 - Utvikle eksisterende bedrifter, forsterke hverandre, økt konkurransekraft.
- Miljø
 - Miljøvennlig industri basert på edel kraft
 - Ikke utslipp, støy, lukt
- Gjøre Rjukan attraktive for etableringer
- Samarbeid
 - Utvikle samarbeidet med Kongsberg
 - Herøya Industripark som hovedsamarbeidspartner
- Attraktive selskap for Rjukan
 - Høy verdiskapning
 - Store investeringer
 - Arbeidsintensitet
 - Ny materialteknologi
 - Miljøfokus
 - Forsterker ”klyngen”
- Næringsarealer
 - Styrke og legge til rette for klynger, næringsmiljø
 - Utarbeide illustrasjonsplaner for næringsområdene
- Bolig
 - Vurdere muligheter for fast bolig på fjellet
 - Utvikle og legge til rette for nye boligområder

- Oppgradere eksisterende boligmasse

De viktigste områdene å jobbe videre med:

- Gjennomgang av arealer (Svadde Industriområde/ Rjukan Næringspark) og boligarealer.
- Forretningsutvikling
 - Samarbeid mellom Herøya Industripark, Rjukan Næringspark og Rjukan Næringsutvikling
- Gjøre Rjukan til et attraktivt område for nyinvesteringer.
- Tilrettelegging fra kommunens side
 - Areal
 - Regulering, planverk
 - Boliger
 - Finansiering

VisitRjukan/ reiselivsbransjens innspill til næringsplanen på fokusområder og tiltak

Reiseliv

I kommuneplanen er reiseliv pekt ut som en av de viktigste satsingsområdene fremover. Dette har sammenheng med Tinns muligheter med unik natur, kulturminner og opplevelsestilbud som skal utnyttes for å styrke næringen. Tinn som reiselivskommune skal videreutvikles gjennom tilrettelegging og markedsføring. Den basis som finnes i Tinn kommune er et godt grunnlag for å være en helårsdestinasjon. I dag er mye sentrert rundt vintersesongen og den norske sommerferien. Målet er å utvikle tilbud slik at sengene også fylles i skuldersongene.

Tinn kommune har mange kvalitetssområder med ulik profil, de viktigste satsingsområdene er nevnt under:

- Skinnarbuområdet (Villreinsenteret, profil friluftsliv, jakt & fiske, fjelltur & vidde)
- Rjukan (Norsk Industriarbeidermuseum, Gaustabanen, Verdensarv, industriens vugge, byggeskikk, krigshistorie)
- Krossobanen – En av inngangsportene til Hardangervidda nasjonalpark, Europas høyeste høyfjellsplatå.
- Gaustaområde (profil alpint, fortetting av tilbud/overnatting, aktivitet, forbruk)
- Bygdene (profil grønn turisme, hytte-og gardsturisme, kultur-og naturbaserte opplevelser)

For at reisemålet Rjukan skal lykkes som et attraktivt reisemål må følgende elementer være tilfredsstillende:

- Reisemålet må være kjent (Kjennskap)
- Reisemålet må oppleves som attraktivt med mer interessante produkter og produkter av bedre kvalitet enn konkurrentene (Interesse/Ønske)
- Reisemålet må være lett tilgjengelig, dvs det må være lett å navigere seg til informasjon for bestilling og gjennomføre bestilling, og det må være lett å komme se til Rjukan/finne fram. (Handling)
- Oppholdet på Rjukan må oppleves som forventet/over forventningene

Tiltak for å kunne nå målene:

- Det er behov for å gjøre Rjukan mer kjent i markedet og for å posisjonere destinasjonen i forhold til konkurrenter både på vinter og sommer.
- Opprettholde den gode kvaliteten på drift av turistkontoret, med div. forbedringer på informasjonsinnhenting/spredning. Når det gjelder pressarbeid, er dette håndtering av presse på forespørsel. Her har vi mye å hente på å være proaktive.

- Det skal være lett å komme til Rjukan, inkl. å bestille seg en reise til Rjukan, dvs opphold og evt aktiviteter. Dette krever en overordnet bookingfunksjon.
- Tinn kommune har et stort mangfold av attraksjoner og aktiviteter. Det viktigste nå er å høyne kvaliteten på og videreutvikle allerede eksisterende tilbud, samt å sette disse sammen til en sterk helhet. I tillegg vil det naturlig utvikles nye produkter gjennom verdensarv-arbeidet og Reiseliv i industriens vugge-prosjektet. En del støtte-tilbud mangler også. Tiltak bør forbedres/komme på plass for å få et reisemål av bedre kvalitet:
- Reiselivsnæringen består av mange små aktører som opererer med små marginer. VisitRjukan's oppgave blir å bidra til økt samarbeid og formidling av kompetanse og ressurser.
- Arrangementer er det som skaper liv og som er årsaken til at man kommer til Rjukan på bestemte tidspunkter.

Landbruk

Det viktigste målet er å stoppe nedgangen i produksjonen på melk og kjøtt. Derfor må tiltak og anlegg i samband med basisproduksjonene prioriteres. I tillegg ligger det et stort og ikke fullt utnyttet potensiale i utmarksressurser. Småskalaproduksjon basert på både gammel tradisjon og ny kunnskap bør kunne gi nye arbeidsplasser knyttet opp mot reiseliv og turisme.

Landbruket har og vil ha store utfordringer fremover. Samtidig er de en viktig premissgiver og bidragsyter for mye av utviklingen i dagens samfunn. Generelt bør landbruket i større grad samarbeide med øvrige aktører i samfunnet for å kunne være med å utvikle sin egen næring samt å styrke andre næringer.

I Strategiplan for Landbruket i Tinn er det foreslått en rekke tiltak som skal bidra til å opprettholde og styrke landbruket i Tinn.

Rjukan på UNESCO's verdensarvliste

Regjeringen, Miljøvernministeren og Riksantikvaren foreslår Rjukan som kandidat til Verdensarvlista.

Satsingen omfatter:

- Kraftproduksjonen med dammer og kraftverk,
- Produksjonslinjene på fabrikkområdet,
- Arkitekturen i Rjukan
- Transportsystemene som Rjukanbanen, Krossobanen og Gaustabanen.

Satsingen er positiv for næringsetablering, reiselivsutvikling, satsingen er viktig for kulturopplevelser og steds- og trivselsutviklingen.

Reiseliv i industriens vugge

NHO Reiseliv, Norsk Industri, KS og Color Line har lansert et nasjonalt reiselivprosjekt: "Reiseliv i industriens vugge," der Rjukan, Odda, Narvik og Kirkenes er plukket ut som aktuelle destinasjoner. Prosjektet skal utrede muligheter for å kombinere den lange og tradisjonsrike industrihistorien med turisme, gjennom tilretteleggelse for opplevelser i tråd med opplevelsesøkonomien.

Interkommunalt arbeid

Kommunen deltar aktivt i Kongsbergregionen og Fjellregionsamarbeidet. Innenfor samarbeidet i Kongsbergregionen er det mange prosjekter i gang.

Fjellab er et samarbeid mellom Tinn, Tokke og Vinje kommune

Fjellab utfører kjemiske og microbiologiske laboratorieanalyser, prøvetaking og rådgivning innen områdene vann, mat og miljø. Det utføres oppdrag for kommuner, organisasjoner og privatpersoner.

VRI Telemark – Virkemiddel for regional FoU og innovasjon, Partnerskap i Telemark Fylkeskommune. Målet er å utvikle langsiktig innovasjonskraft og vekst innenfor Telamarks industri og opplevelsesnæringer, og styrke regionens attraksjonskraft som bosted og reisemål.

Øst Telemark Etablerersenter, ØTE

ØTE er stiftet i et samarbeid mellom kommunene Tinn, Notodden og Hjartdal og driver etablererveiledning spesielt mot levebrødetablerere/enkeltmannsforetak.

Fellesfondet.

Det interkommunale næringsfondet "Fellesfondet" dekker kommunene i Vest- Telemark og Tinn. Fondet forvalter de midler som seks av kommunene får tilført gjennom en avtale med Telemark fylkeskommune om salg av konsesjonskraft. Fondets midler kan nyttes til fellestiltak, f.eks. regionale samarbeidsprosjekt, eller til styrkning av næringslivet innenfor to eller flere av kommunene.

Energi- og Klimaplan

Tinn kommune har en vedtatt Energi- og klimaplan. Denne skal integreres i kommunens andre planer.

- Kartlegge og redusere unødvendige utslipp
- Drift av kommunale bygg, ENØK tiltak
- Miljøvennlig innkjøpsstrategi
- Alternativ oppvarming som for eksempel bioenergi
- Retningslinjer for nye utbygginger
- Transport
- Tinn Kommune vil satse på prosjekter som stimulerer til bruk av bioenergi

Utbyggingsoppgaver

Tinn kommune har sammen med Tinn Energi og med støtte fra Høykom bygget ut høykvalitetsbredbånd i kommunen. Kommunen vil ha 100% dekning i løpet av 2009 for fastboende, og tilbud til de fleste fritidsboliger. Bredbånd vil ha stor betydning for nyetableringer, styrke det eksisterende næringsliv og i større grad legge til rette for fjernarbeid der mye av arbeidet kan gjøres fra hjemmet eller fritidsbolig

Høykom har også vært en stor bidragsyter til bedre mobildekning lokalt i Tinn kommune. Dette arbeidet vil fortsette i de områdene som fortsatt har dårlig eller ingen mobildekning.

Tinn er en kommune med stort potensial for vannkraftutbygging. De seneste årene har det vært gjennomført noen vellykkede prosjekter. Det foreligger planer for minst et småkraftverk til.